

عنوان مقاله:

نگاه اسلام در اصالت بخشی توامان به فرد و جامعه در تعلیم و تربیت

محل انتشار:

هفتمین کنفرانس ملی مطالعات مدیریت در علوم انسانی (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

قدسیه سادات هاشمی دولابی - استاد هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ورامین-پیشوا، ایران

عباس رجائی - مدیرعامل بنیاد علمی، فرهنگی و اجتماعی شهدای رجائی، ایران

خلاصه مقاله:

یکی از مسائل مهمی که متفکران علوم اجتماعی در طول تاریخ پیرامون آن بحثهای فراوان داشته اند و به جدلهای لفظی میان فلاسفه منجر شده است، مسئله اصالت فرد یا جامعه است. اینکه در یک جماعت انسانی، افراد آن جامعه، موضوع و سوژه اصلی محسوب میشوند و ساخت جامعه از اثر جمع افراد حاصل میشود یا سوژه اصلی، «جامعه» بوده و روح تاریخی جامعه است که وضعیت افراد درون خود و رفتارهای آنان را معین میکند. این موضوع وقتی از حساسیت بالاتری برخوردار می شود که بحث تعلیم و تربیت آن جامعه مطرح می شود. بر اساس دیدگاه معتقدان به اصالت فرد، هافرادی هستند که در یک جامعه میانداشند، تفکر میکنند و فلسفه زندگی را شکل میدهند، جامعه به خودی خود هویتی ندارد و در واقع تشکیل شده از مجموع افراد و مناسبات، ارتباطات، حقوق و تکالیف آنها نسبت به یکدیگر. در این دیدگاه حتی زمانی که از «تاثیر جامعه بر فرد» سخن میگوییم، در واقع منظور تاثیرگذاری افراد جامعه بر دیگر افراد است. از سوی دیگر، برخی متفکران، نقطه مقابل این اعتقاد را دارند و اصالت را به جامعه میدهند. در این نگاه، در مواجهه با پدیده های اجتماعی، جامعه به مثابه حقیقتی عینی در نظر گرفته میشود که واقعیتی اصیل دارد و افراد حاضر در جامعه، شخصیتشان متأثر از محیط اجتماعی است. لکن در تعلیم و تربیت اسلامی هم به حضور و تاثیر گذاری فرد و هم به جامعه و تاثیرات آن در روابط بین افراد، اهمیت داده شده است. هدف از نگارش مقاله سیر اجمالی تبیین تفکر اسلامی در امر تعلیم و تربیت است که بر اساس روش مطالعاتی کتابخانه ای و اسنادی، برخی از اهم موضوعات تربیتی و آموزشی از دیدگاه جامعه شناختی اسلامی بیان می گردد.

کلمات کلیدی:

تعلیم، تربیت، اسلام، انسان، فرد، جمع، اصالت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1475469>

